

Rådgivnings- och övervakningsavdelningen 21.4.1998
Planerings- och kalkylavdelningen

Till arbetspensionsanstalterna

HUR FÖPL-PREMIEBETALNING PÅ EGET INITIATIV DELAS UPP I DRÖJSMÅLSRÄNTA OCH KAPITAL

1

Allmänt

I detta cirkulär ges anvisningar om hur pensionsanstalterna delar upp försent betalade FöPL-premier i ränta och kapital i fråga om försäkring som företagare har betalat på eget initiativ. Samtidigt ges också anvisningar om hur pensionsanstalten skall förfara när en betalningsskyldig betalar FöPL-premier på eget initiativ till pensionsanstalten, trots att premiefordran redan har gått till utsökning.

2

Premien drivs in i utsökningsväg

I cirkulär A 41/98 finns anvisningar om hur FöPL-premien delas upp i ränta och kapital då, när pensionsanstalten får betalningen genom utsökning. Enligt anvisningarna skall det indrivna beloppet först täcka de obetalda dröjsmålsräntorna. Först därefter förkortas det obetalda kapitalet jämte försummelseförhöjningen.

3

Uppdelningen av delbetalning på eget initiativ

3.1

Uppdelningen två månader efter förfallodagen

Pensionsanstalterna ger en företagare tid att på eget initiativ betala förfallna premier inom två månader från räkningens förfallodag. En sådan del som företagaren har lämnat obetald överlämnas dessutom efter det för indrivning i utsökningsväg.

I vissa specialfall kan det hända att pensionsanstalten måste driva in premien genom utsökning senare än inom två månader från räkningens förfallodag, t.ex. om företagarens adressuppgifter är felaktiga. I sådana fall kan företagaren undantagsvis få längre betalningstid än två månader från räkningens förfallodag. När företagaren har betalat en del av premien inom den angivna betalningstiden, delas delbetalningen upp i ränta och kapital beroende på premiebeloppet enligt följande.

Rådgivnings- och övervakningsavdelningen
Planerings- och kalkylavdelningen

21.4.1998

3.2

När betalningen täcker åtminstone kapitalet

Om företagarens försenade betalning på eget initiativ täcker åtminstone kapitalet, förkortar pensionsanstalten först kapitalet med betalningsbeloppet. Efter det förkortas dröjsmålsräntorna med den överskjutande delen av betalningsbeloppet.

3.3

När betalningen inte täcker kapitalet

Om företagarens betalning inte täcker hela kapitalet, skall pensionsanstalten dela upp betalningsbeloppet i ränta och kapital i samma förhållande som de är i förhållande till det sammanlagda beloppet av premiefordran.

Exempel:

Av försäkringspremierna för år 1993 betalar en företagare 600 mark 1.7.1998.

1.000 mk i kapital + beräkningsgrundränta per 1.7.1993 (med i kapitalet)
200 mk i dröjsmålsförhöjning per 1.7.1993 (räknas med i kapitalet)
800 mk i dröjsmålsräntor på de tidigare fram till 1.7.1998 (med i räntorna)
2 000 mk sammanlagt

93	94	95	96	97	98	99
----- ----- ----- ----- -----						
premien för detta år					företagaren betal. 600 mk premien preskriberas	

Förkortning av kapitalet

$$600 \times \frac{1\ 200}{2\ 000} = 360 \text{ mk}$$

Förkortning av räntan

$$600 \times \frac{800}{2\ 000} = 240 \text{ mk}$$

Då återstår **obetalt kapital** 1200 mk - 360 mk = **840 mk** och ränta 800 mk - 240 mk = 560 mk.

När premien är preskriberad multipliceras arbetsinkomsten för år 1993 med relationstalet 360/1200 (erhållna premiebetalningar/fastställda premier). Räkneoperationen minskar arbetsinkomsten och följaktligen också den framtida pensionen.

Rådgivnings- och övervakningsavdelningen 21.4.1998
Planerings- och kalkylavdelningen

Försummelse- och tvångsförsäkringsförhöjningar som pensionsanstalterna har räknat ut före 1.1.1998 hänförs till olika år på samma sätt som i dag.

4

Dröjsmålsränta och försummelseförhöjning

Dröjsmålsräntorna på försäkringspremierna räknas med i räntorna. Försummelseförhöjningen på premien för försäkring som tagits försent och på premien som fastställts i samband med tvångsförsäkring räknas med i kapitalet.

5

Förbetalning

Den proportionella uppdelningen av ränta och kapital enligt beskrivningen i punkt 3.3 tillämpas också i sådana situationer då den betalningsskyldige betalar premien till pensionsanstalten på eget initiativ, men fordran redan har hunnit gå till utsökning (förbetalning).

6

Motiveringen för delningsförfarandet

När en försent betalad premie för försäkring på eget initiativ skall delas upp i ränta och kapital, är det motiverat att avvika från det beräkningssätt som används när en fordran drivs in genom utsökning, eftersom man på det sättet motiverar företagare att betala förfallna premier frivilligt.

Dessutom blir en företagare mera motiverad att betala, om man, då betalningsbeloppet är minst lika stort som kapitalet, först förkortar kapitalet vid betalning på eget initiativ.

Bestämmelserna om hur dröjsmålsränta skall fastställas talar också för ett förfarande där betalningsbeloppet först får täcka kapitalet. Enligt villkoren i FöPL angående grundförsäkring skall pensionsanstalten höja premien med en dröjsmålsränta från förfallodagen fram till och med betalningsmånadens sista dag, om premien inte har betalats senast på den dag som följer den 24 dagen i den månad under vilken premien har förfallit till betalning. Företagaren kan då bli tvungen att betala dröjsmålsränta för två månader, även om hans betalning är försenad med t.ex. endast en dag över en månad, räknat från förfallodagen. På en fordran som drivs in genom utsökning beräknas däremot dröjsmålsräntan med en dags noggrannhet.

Rådgivnings- och övervakningsavdelningen 21.4.1998
Planerings- och kalkylavdelningen

Företagarens arbetsinkomst blir också på basis av den proportionella uppdelningen (se punkt 3.3) minskad med ett mindre belopp än i sådana fall då premien måste indrivnas genom utsökning.

7

Kvittning mot pensionen

Förfarandet med proportionell uppdelning i punkt 3.3 tillämpas då, när pensionsanstalten kvittar obetalda försäkringspremier mot pensionen i enlighet med 12 § 1 mom förordningen om pension för företagare. Varje fordringsbelopp som skall kvittas delas sålunda upp i ränta och kapital i samma förhållande som de är i förhållande till det sammanlagda beloppet av premiefordran.

8

Preskriberad premiefordran

Om den föreskrivna tiden för indrivning av försäkringspremier (debiteringsåret och de fem därpå följande kalenderåren) har gått ut, får pensionsanstalten inte mera ta emot inbetalning av premier som är preskriberade.

Dock bör man observera att utsökningsmyndigheterna kan redovisa utmäta premier också efter den föreskrivna tidsfristen. Om utmätningen har verkställts inom den angivna tidsfristen för indrivning, kan pensionsanstalterna ta emot dessa redovisningar enligt 11 § 3 mom. lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg.

9

Undantag från minskningen av arbetsinkomsten

I cirkulär A 41/97 beskrivs hur en företagares arbetsinkomst minskas när premiefordran är preskriberad.

Som ett tillägg till cirkuläret följer här nu en preciserad anvisning som gäller sådana situationer där de obetalda preskriberade premiernas andel av de debiterade premierna är obetydlig. Enligt anvisningen skall arbetsinkomsten inte minskas, om de som kapital betraktade obetalda premierna för det år för vilket minskningen annars skulle göras, utgör 500 mark eller mindre av de debiterade premierna.

Ett sådant förfarande är motiverat, eftersom små obetalda preskriberade premier knappast alls har någon minskande effekt på företagarens arbetsinkomst eller pension. Dessutom skulle små obetalda premiebelopp förorsaka mycket dataarbete och indrivningskostnader för pensionsanstalterna.

Rådgivnings- och övervakningsavdelningen
Planerings- och kalkylavdelningen

21.4.1998

10

Minskningen av arbetsinkomsten retroaktivt

Sådana premier som företagare har betalat på eget initiativ har redan tidigare delats upp i ränta och kapital av pensionsanstalterna. Uppdelningen har dock varierat i olika pensionsanstalter. Dessa förfaranden kommer att förbli i kraft.

Det nya sättet att dela upp premiebeloppet tillämpas i sådana situationer där en företagare har betalat premien på eget initiativ 1.1.1999 eller senare.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Seppo Pietiläinen
Markku Sirviö